

Sygn. akt IV Ka 282/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariusz Górski (spr.)
Sędziowie:	SSO Waldemar Majka SSO Agnieszka Połyniak
Protokolant:	Marta Synowiec

przy udziale Joanny Trzmielewskiej – Sochaj Prokuratora Prokuratury Rejonowej,

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2017 r.

sprawy **R. S.**

syna S. i H. z domu J.

urodzonego (...) w W.

oskarżonego z art. 65 § 1 kks i art. 69 § 1 lit. a kks i art. 54 § 1 kks w zw. z art. 7 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 2 kks,

i **M. M.**

syna J. i D. z domu P.

urodzonego (...) w W.

oskarżonego z art. 65 § 1 kks i art. 69 § 1 lit. a kks i art. 54 § 1 kks w zw. z art. 7 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 2 kks,

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 16 stycznia 2017 r. sygnatura akt VI K 722/14

I. utrzymuje mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe związane z apelacją ich obrońcy po 1/2 części, w tym wymierza im opłaty za to postępowanie:

- M. M. 180 złotych

- R. S. 120 złotych;

III. wydatkami związanymi z apelacją prokuratora obciąża Skarb Państwa.

Sygn.akt IV Ka 282/17

UZASADNIENIE

R. S. i M. M. oskarżeni zostali o to, że:

1. w okresie od 29 czerwca 2014 r. do dnia 30 lipca 2014 r. w pomieszczeniach magazynowych nr (...)w S., woj. (...), działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu tego samego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu:

- wyprodukowali nie mniej niż 1960 kg tytoniu do palenia tzw. krajanki tytoniowej, z czego sprzedali nie mniej niż 944 kg wyż./wym. tytoniu, powodując uszczuplenie podatku akcyzowego o wartości nie mniejszej niż 660 412,96 zł

- w dniu 30 lipca 2014 r. posiadali w plastikowym pojemniku, nie mniej niż 5,00 kg krajanki tytoniowej, powodując uszczuplenie podatku akcyzowego o wartości nie mniejszej niż 3 497,95 zł

- posiadali wyroby akcyzowe w postaci odżyłowanych liści tytoniu, przechowywane w 7 (siedmiu) kartonach z napisem (...) o średniej wadze nie mniejszej niż 140 kg każdy, w 1 (jednym) kartonie o wadze 80 kg i 2 (dwóch) workach kol. białego o wadze 6 kg i 12 kg, łącznie 1087 kg, znajdujące się poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, powodując uszczuplenie należności publicznoprawnej dużej wartości, w postaci podatku akcyzowego o wartości nie mniejszej niż 498 541,68 zł, stanowiących przedmiot opodatkowania akcyzą na podstawie art. 8 ust. 1 pkt. 1 i ust. 2 pkt. 3 i 4 ustawy z dnia 06 grudnia 2008r o podatku akcyzowym o wartości 1 162 452,59 zł, powodując uszczuplenie, czym uchylił się od opodatkowania przez niezłożenie deklaracji podatkowych i nie ujawnienie naczelnikowi Urzędu Celnego w W. przedmiotu opodatkowania, przy czym R. S. uczynił sobie z popełniania przestępstw skarbowych stałe źródło dochodu, tj. o czyn z art. 65 § 1 kks i art. 69 a §1 kks i art. 54 § 1 kks w zw. z art. 7 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 37§ 1 pkt 1 kks

a wobec R. S. o czyn z art. 65 § 1 kks i art. 69 a §1 kks i art. 54 § 1 kks w zw. z art. 7 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 37§ 1 pkt 2 kks.

Nadto R. S., M. M. i P. W. oskarżeni zostali o to, że:

2. w dniu 30 lipca 2014 r. w Ś. woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu, przechowywali w samochodzie marki P. (...) o nr rej (...), należącym do M. M. wyroby akcyzowe, w postaci tytoniu do palenia tzw. krajanki tytoniowej, zapakowane w 20 (dwadzieścia) worków jutowych kol. białego, o wadze nie niniejszej niż 20 kg każdy, łącznie 1011,3 kg, bez polskich znaków akcyzy, powodując uszczuplenie podatku akcyzowego w wysokości 707 285, 49 zł, przy czym R. S. uczynił sobie z popełniania przestępstw skarbowych stałe źródło dochodu, tj. o czyn z art. 65 § 1 kks, a wobec R. S. o czyn z art. 65 § 1 kks w zw. z art., 37 §1 pkt 2 kks.

Zaskarżonym wyrokiem P. W. został uniewinniony od zarzutu popełnienia zarzucanego mu występku.

Z kolei R. S. i M. M. w ramach opisanych wyżej czynów uznani zostali za winnych tego, że:

w okresie od 29 czerwca 2014r. do 30 lipca 2014r. działając wspólnie i w porozumieniu, bez wymaganego wpisu do rejestru producentów wyrobów tytoniowych wytworzyli 1960 kg tytoniu do palenia o wartości nie mniejszej niż 58 800 zł, tj. występku z art. 12 a ust. 1 ustawy z dnia 02 marca 2001r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych i za to na podstawie tego przepisu, stosując w oparciu o art. 4 § 1 kk przepisy Kodeksu Karnego w brzmieniu obowiązującym w dniu 30 lipca 2014r. wymierzono M. M. karę 10 (dziesięciu) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 (czterdzieści) godzin w stosunku miesięcznym, zaś R. S. karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrok powyższy zaskarżył prokurator oraz obrońca oskarżonych.

Pierwszy ze skarżących zarzucił orzeczeniu:

I. obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 54 § 1 kks polegającą na jego niezastosowaniu i przyjęcie, iż działanie oskarżonych R. S. i M. M., którzy działając wspólnie i w porozumieniu, w okresie od 29 czerwca 2014r. do 30 lipca 2014r. w S., woj. (...), bez wymaganego wpisu do rejestru producentów wyrobów tytoniowych wytworzyli 1960 kg tytoniu do palenia o wartości nie niniejszej niż 58 800 zł, wypełnia tylko znamiona art. 12 a ust. 1 ustawy z dnia 02 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz.U.2015.103 tekst jednolity), podczas gdy takie zachowanie wyż./wym. oskarżonych wypełnia również znamiona art. 54 § 1 kks - tj. uchylanie się od opodatkowania, nie ujawnianie właściwemu organowi przedmiotu lub podstawy opodatkowania lub nie składanie deklaracji i narażenie na uszczuplenie podatku akcyzowego, a w przypadku oskarżonego R. S., który uczynił sobie stałe źródło dochodu z popełniania przestępstw skarbowych - art. 54 § 1 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 2 kks,

II. rażąco niewspółmierność kar wymierzonych R. S. i M. M., polegającą na wymierzeniu kar tylko na podst. art. 12 a ust. 1 ustawy z dnia 02 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych, podczas gdy kary orzeczone wobec obu oskarżonych winny być wymierzone zarówno na podst. art. 12 a ust. 1 wyż./cyt. ustawy jak i na podst. art. 54 § 1 kks, a wobec R. S. na podst. art. 54 § 1 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 2 kks.

Tym samym apelujący wniósł o zmianę wyroku Sądu I instancji co do obu oskarżonych R. S. i M. M., poprzez uznanie ich winnych nie tylko przypisanego im w pkt II części dyspozytywnej wyroku występku z art. 12 a ust. 1 ustawy z dnia 02 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych, a również tego, że:

w okresie od 29 czerwca 2014 r. do 30 lipca 2014 r. w S., woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu, bez wymaganego wpisu do rejestru producentów wyrobów tytoniowych wytworzyli 1960 kg tytoniu do palenia, o wartości nie niniejszej niż 58 800 zł, uchylając się od opodatkowania i nie ujawniając właściwemu organowi przedmiotu lub podstawy opodatkowania i nie składając deklaracji, przez co narazili Skarb Państwa na uszczuplenie podatku akcyzowego o wartości nie mniejszej niż 660 412,96 zł, przy czym R. S. uczynił sobie z popełniania przestępstw skarbowych stałe źródło dochodu

tj. czynu z art. 54 § 1 kks, a w stosunku do R. S. o czyn z art. 54 § 1 kk w zw. z art. 37 § 1 pkt 2 kks

i wymierzenie na podstawie wyż./cyt przepisów, w oparciu o art. 4 § 1 kk przepisy Kodeksu Karnego w brzmieniu obowiązującym w dniu 30 lipca 2014 r. kar:

M. M. za czyn z art. 54 § 1 kks kary 1 roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 (czterdzieści) godzin w stosunku miesięcznym,

R. S. za czyn z art. 54 § 1 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 2 kks karę 1 roku pozbawienia wolności;

na podstawie art. 14a ustawy z dnia 02 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych orzeczenie przepadku na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych na podst. art. 23 kks orzeczenie wobec obu oskarżonych kary grzywny w wysokości 56 zł x 250 st zł tj. 14 000,00 zł (częściowa spłata uszczuplenia podatku akcyzowego) orzeczenie na podstawie art. 31 § 7 kks po połowie kosztów zniszczenia tytoniu, przy przyjęciu kwoty 0,67 zł za zniszczenie 1 kg tytoniu tj. kwoty 1313,20 zł (kwota ta nie wchodzi w koszty procesu).

Z kolei obrońca oskarżonych zarzucił orzeczeniu:

1.obrazę przepisu prawa materialnego tj. art. 12a ust. 1 ustawy o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzania wyrobów tytoniowych poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, w sytuacji gdy nie wyczerpano czasownikowego znamienia typu czynu zabronionego, polegającego na „wywarzaniu” wyrobów tytoniowych przez oskarżonych,

2.obrazę przepisów postępowania tj. art. 5 § 2 kpk poprzez jego niezastosowanie w sytuacji braku dowodów wskazujących bezpośrednio na fakt „wytwarzania” przez oskarżonych krajanki tytoniowej, przy czym wątpliwości te powinny zostać rozstrzygnięte na ich korzyść,

3.obrazę przepisów postępowania tj. art. 7 kpk w zw. z art. 410 i art. 424 kpk polegającą na dokonaniu przez Sąd dowolnej oceny materiału dowodowego w sposób jednoznaczny ukierunkowany na przyjęcie sprawstwa i winy oskarżonych, mimo że brak jest dowodów bezpośrednio wskazujących na to, że oskarżeni wytworzyli krajankę tytoniową, podczas gdy jedynie byli w jej posiadaniu,

4. wynikający z powyższego błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że:

a) oskarżony R. S. w okresie od 29 czerwca 2014 r. do 30 lipca 2014 r. nie transportował tytoniu dla firmy (...) oraz, że w ww. okresie K. Ł. nie korzystał z magazynów na potrzeby swojej firmy, mimo że co innego wynika z zeznań złożonych przed Sądem przez K. Ł. oraz z prawideł logiki i zasad doświadczenia życiowego, bacząc na charakter działalności gospodarczej świadka,

b)oskarżeni w okresie od 29 czerwca 2014 r. do 30 lipca 2014 r. produkowali krajankę tytoniową, podczas gdy oskarżony R. S. jedynie transportował liście tytoniu z Czech świadcząc pracę na rzecz K. Ł., a M. M. mu w tym pomagał, natomiast krajanka tytoniowa zabezpieczona w pojeździe P. (...) nie została przez oskarżonych wytworzona, byli oni jedynie w jej posiadaniu,

ewentualnie:

5.rażąca niewspółmierność kary poprzez orzeczenie oskarżonemu S. bezwzględnej kary pozbawienia wolności, mimo relatywnie niewielkiego ładunku kryminalnego zarzucanego mu czynu oraz wobec faktu, że oskarżony nie jest osobą zdemoralizowaną i rozumiejąc błędy przeszłości zaprzestał popełniania przestępstw.

Tym samym apelujący wniósł o zmianę orzeczenia w zaskarżonej części poprzez uniewinnienie oskarżonych, ewentualnie o zmianę orzeczenia w części co kary poprzez złagodzenie sankcji karnej i wymierzenie R. S. kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacje nie zasługują na uwzględnienie.

Wbrew twierdzeniom skarżących należy stwierdzić, że Sąd I instancji po wnikliwie przeprowadzonym postępowaniu dokonał jedynie trafnej i możliwej do dokonania w zaistniałej sytuacji prawnej, oceny dowodów, a stanowisko swe precyzyjnie i przekonująco uzasadnił.

W tej sytuacji, skoro Sąd Okręgowy zgadza się z tezami Sądu Rejonowego, zbędną jest ponowna analiza faktów, gdyż byłoby to jedynie powtarzaniem trafnych, podniesionych wcześniej argumentów.

W tej sytuacji, odnosząc się jedynie do szczegółowych zarzutów zawartych w apelacjach należy stwierdzić, że:

I. Ad. apelacji prokuratora

I tak, jak wynika z jednoznacznie brzmiących zarzutów skargi oskarżyciela publicznego w pierwszej kolejności kwestionuje on pogląd Sądu I instancji co do niemożności przypisania oskarżonym występku z art. 54§1 kks i dla uzasadnienia tej tezy przywołuje stanowisko Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, który stwierdził w postanowieniu z 19.03.14 r. (II Aka 281/14), że osoba, która zbywa susz tytoniowy bez jego oznaczenia znakami akcyzy dopuszcza się właśnie występku z art. 54§1 kks. Nadto o byciu podatnikiem decydować ma nie legalność działań, ale istnienie obowiązku podatkowego wynikającego z ustawy.

Apelujący zauważa przy tym, że na gruncie obecnego stanu prawnego wyłania się także inny pogląd w omawianej kwestii, a to, że opodatkowanie dochodów z działalności nielegalnej lub moralnie nagannej oznaczałoby swoistą ich legalizację. Państwo nie akceptując bowiem czynów nagannych rezygnuje z ich opodatkowania, gdyż nie chce partycypować w wynikających z nich przychodach. Taka bowiem partycypacja czyni z Państwa swoistego „pasera” czy „sutenera”.

Taki właśnie pogląd wyraził nie tylko Sąd Najwyższy w postanowieniu z 15.01.15 r. (III KK 313/14) ale i jest on dominujący (co zauważa sam autor apelacji) tak w doktrynie, jak i OSNKW.

Sąd Okręgowy jednoznacznie przychylił się do wskazanego wyżej „obowiązującego poglądu” tak doktrynie jak i orzecznictwie i stoi na stanowisku, że uwłaczającym dla Państwa praworządnego byłoby w istocie czerpanie korzyści z nielegalnej działalności i to nie tylko takiej, jak zaprezentowali oskarżeni, ale i ze „zwykłego złodziejstwa”, handlu narkotykami, prostytucji, czy nawet skutecznych porwań dla okupu.

Tak więc, choć powyższe stawia w oczywiście korzystniejszej sytuacji przestępców czerpiących dochody z nielegalnej działalności niż faktycznych podatników, to jednak nie można dopuścić by Państwo w imię swoistej sprawiedliwości społecznej stało się beneficjentem działalności przestępczej obywateli.

Już tylko z tego względu Sąd Okręgowy nie mógł podzielić poglądu wyrażonego w mało przekonującej apelacji oskarżyciela publicznego.

W efekcie nie sposób uznać także wymierzonych oskarżonym kar za rażąco łagodne, skoro sam skarżący zauważa, że te winny być wyższe jedynie po wymierzeniu ich także w oparciu o art. 54§1 kks (a wobec R. S. także w zw. z art. 37§1 pkt 2 kks).

Skoro jednak takiej kwalifikacji nie przyjęto to dalsze odnoszenie się do zagadnienia należy uznać za bezprzedmiotowe.

II. Ad. Apelacji obrońcy oskarżonych

Odnoszenie się do szczegółowych zarzutów apelacji obrońcy należy uznać za zbędne. Wynika to z faktu, iż te sprowadzają się w istocie do prostej polemiki z zaakceptowanymi w pełni poglądami Sadu I instancji, a nadto należy zauważyć, że ów apelujący nie złożył wniosku o sporządzenie i doręczenie odpisu wyroku Sądu Okręgowego wraz z uzasadnieniem, a zatem zaakceptował motywy tego Sądu zaprezentowane tuż po ogłoszeniu orzeczenia.

Pamiętać należy przy tym o treści art. 457§2 kpk, który w zdaniu drugim odwołuje się do art. 422 i art. 423 kpk.

Z uwagi na powyższe – zdecydowano jak w wyroku.